

AKTÖRSBESKRIVNING EU

EU

Europeiska Unionen (EU) består av 27 länder, varav några finns beskrivna här. Länderna är alla västerländska demokratier, som industrialiserades tidigt och där tjänster ofta utgör den största sektorn. Men mellan länderna finns också skillnader i kultur, produktion och inställning till internationellt samarbete.

EU vill gynna de europeiska företagen. De har en nära dialog med storföretagen och frågar dem vilka regler de vill ha. EU vill, liksom Industrigruppen och USA, att handelsavtalet ska få alla länder att införa regler som skyddar företagens patent på läkemedel och på biologiska resurser (t ex växtsorter), precis som på andra produkter. För att underlätta detta är EU villig att bistå med tekniköverföring och teknikkostnader. EU menar också att jordbruket inte kan jämföras med annan produktion på grund av "multifunktionalitet". Med det menar man att jordbruket har betydelse för samhället på många olika sätt - till exempel för att trygga tillgången på mat (livsmedelssäkerhet), bevara den biologiska mångfalden, bevara kultur och kulturlandskap liksom en levande landsbygd. Inom EU finns en stark folklig och politisk opinion för att stoppa genmanipulerade grödor. I övrigt är många av EU:s stater gamla kolonialmakter som vill att avtalet ska göra det möjligt att gynna deras gamla kolonier. 2001 upprättade EU det så kallade EBA-initiativet, som innebär att MUL tullfritt får exportera varor till EU (med undantag av krigsmateriel, ris och socker). Det finns också en växande rörelse inom EU för en hållbar och rättvis utveckling i världen, här representerad av Rättvisegruppen.

Europeiska företag utövar starka påtryckningar för att få till stånd ett investeringsavtal. EU driver detta med motiveringen att det är viktigt för länderna att få en ökad mängd investeringar. För att detta ska ske måste företagen vara bättre skyddade och få färre krav ställda på sig.

AKTÖRSBESKRIVNING EU

Positionen inför förhandlingar om handelsavtalet

- Förespråkare för att alla länder ska införa en patentlagstiftning som även täcker läkemedel och biologiska resurser (t ex växtsorter). Regeringarna är under press från storföretagen. Läkemedelsföretag vill hindra ”kopieringsföretag” i syd från att producera billigare varianter av mediciner, och företag som tagit fram högavkastande grödor med matchande bekämpningsmedel vill hindra bönder från att spara utsäde från år till år. EU kan dock tänka sig en viss revidering av patentavtalet, exempelvis att de minst utvecklade länderna (MUL) får uppskov att införa lagstiftningen, om man får igenom tillräckligt många av sina krav på jordbruks- och investeringsområdena.
- Vill kunna ha restriktioner för importvaror som misstänks vara skadliga för människors hälsa eller miljön, t ex genmanipulerade produkter. EU vill kunna stoppa sådan import baserat på försiktighetsprincipen, d v s även om det inte går att vetenskapligt bevisa att de är skadliga.
- EU skyddar det inhemska jordbruket med olika subventioner och tullar. Ofta är tullarna allt högre ju mer förädlade produkterna är, medan råvaror möter låga tullar (så kallad tullekalering).
- Driver hårt ett investeringsavtal som förbjuder möjligheter att diskriminera utländska investerare eller möjligheter att införa marknadsstörande regler för investeringar. Europeiska företag ska ha rätt att behandlas likadant av länder i syd som de inhemska företagen, d v s företagen ska ha möjlighet att etablera sig i dessa länder utan att få krav ställda på sig att använda lokala resurser, återinvestera en viss del av vinsten i landet eller dylikt. Om EU inte lyckas driva igenom ett investeringsavtal kan detta tas upp inom andra regionala eller bilaterala (avtal mellan två länder) handelsavtal som EU sluter med enskilda länder eller regioner.
- *EU:s positioner i spelet är inte identiska med verkligheten.*

EU

några grundläggande fakta

Befolkning (miljoner, 2006):

60,7 (Frankrike), 59,8 (Storbritannien), 9,1 (Sverige)

Läs- och skrivkunnighet:

100% (Fra), 100% (Storbr), 100 % (Sv)

BNP/kapita

(USD, 2006): 35 300 (Fra), 38 900 (Storbr), 41 900 (Sv)

Human Development Index, ranking 2006

(1 är bäst i världen): 16 (Fra), 18 (Storbr), 5 (Sv)

Exportvaror: maskiner, bilar, elektronik, datamjukvara, telekommunikationsutrustning, jordbruksprodukter (Fra), verkstadsprodukter, elektroniska produkter, transportmedel, bränsle, kläder, skor (Storbr), elektronik, maskiner, trä, papper, fordon, kemikalier, metaller (Sv)